

Renée Knight

Secretara

Traducere din engleză de
Oana Dușmănescu

1

Secretara este cea mai periculoasă persoană din încăpere. Nu m-am putut abține și am zâmbit când am citit prima oară această propoziție. Era într-unul din romanele acelea de modă veche, cu detectivi; o enigmă mică și drăgălașă de salon, cu paginile pline de cadavre. M-am cuibărit printre ele, sorbind detaliile finalurilor acestor cărți demente fără să simt nici cea mai mică stinghereală, știind că totul va fi bine, toate se vor lega așa cum trebuie și criminalul va fi adus în fața justiției. De trei ori bravo pentru detectivul isteț. Viața reală nu e deloc așa. Mereu sunt cazuri nefinalizate, amănunte dezordonate ici-colo, indiferent cât de mult am încerca să păstrăm lucrurile sub control. Iar justiția? Justiția e un lucru în care mi-am pierdut încrederea cu mult timp în urmă. Am citit *An Unquiet Woman*² de nenumărate ori până acum — este una dintre puținele cărțile pe care le-am adus cu mine la The Laurels și, în nopțile în care nu pot dormi, asta e cartea pe care o deschid și care mă ajută să atipesc.

² O femeie neliniștită (N.t.)

Am zâmbit când mi-am imaginat șocul de pe chipurile doamnelor și domnilor dichisită din salon când l-au auzit pe detectiv denunțându-l pe criminal. *Secretara*, a zis el, răsucindu-se și arătând spre fata bătrână și acră, cocoțată, fără-ndoială, pe cel mai incomod scaun din toată încăperea. *Așa a stat, mută ca un șoricel, fix în mijlocul evenimentelor. Martor tăcut, a observat și a ascultat, așteptând momentul potrivit pentru a lovi. Unul câte unul, i-a eliminat pe cei care i-au stricat socotelile, s-au folosit de ea și — cea mai mare prostie din partea tuturor victimelor sale — au subestimat-o.*

Fusesem secretară aproape 20 de ani, aşa că fireşte că m-am amuzat când am descoperit că personajul negativ din *An Unquiet Woman* era una ca mine. Mă identificam cu ea, i-am zărit figura sfidătoare când și-a privit acuzatorul și aproape am auzit, cum probabil a auzit și ea, sunetul dopului eliberat din carafa de cristal în timp ce era scoasă din încăpere și apoi pe superiorii ei toastând în cinstea dreptății în timp ce ușa se închidea în urma ei. Este un sunet care-mi e foarte cunoscut — zăngănitul cristalului gros — un pahar bine-venit de alcool la sfârșitul unei zile aglomerate de muncă. *Christine, nu bei și tu cu mine?* Iar eu beam întotdeauna — n-am spus niciodată nu.

An Unquiet Woman a fost publicată cu jumătate de secol în urmă, dar a fi secretară atunci, se pare, nu era foarte diferit de ce este astăzi. Abilitatea de a deveni invizibilă. E uluior câte conversații sunt purtate în fața noastră, ca și cum noi nu am exista. Martorul tăcut este un rol cu care sunt destul de obișnuită. Observam, ascultăm — tăcută ca un șoricel, în mijlocul evenimentelor — loialitatea și discreția mea nu erau vreodată puse la îndoială. Cu toate acestea, loialitatea și discreția sunt calități pentru care am

plătit un preț imens. Am fost umilită în cel mai public fel cu puțință.

Nu-mi place să mă gândesc ce s-ar fi ales de mine dacă n-aș fi fost salvată de The Laurels. Aici am găsit adăpost. Nimeni nu m-a obligat să vin — a fost alegerea mea, deși circumstanțele nu au fost opera mea. Cu toate astea, nu știu dacă mă pot considera o victimă. Hai să spunem că-mi iau un mic răgaz ca să mă gândesc la următoarea etapă a vieții mele. La 43 de ani e prea devreme să te pensionezi.

Am încercat să fiu aici, la The Laurels, o profesionistă desăvârșită și mi-am propus să-mi pun tot trecutul la punct. Am sosit cu câteva plase pline de articole decupate din ziare, care-mi acopereau podeaua de acasă. Le-am strâns pe toate și le-am adus cu mine, iar acum am despărtit fiecare bucătă, le-am netezit și le-am așezat în ordine cronologică, gata să fie lipite într-un album. Are o copertă superbă, legată în piele — ca acelea pe care le poti folosi la albumele foto de nuntă. Cred că e un fel de terapie ocupațională — completez fiecare pagină dând timpul înapoi.

Cine și-ar fi imaginat că își va vedea vreodată Christine Butcher numele în ziare? Sau că va exista cineva atât de interesat să mă fotografieze? Totuși, iată-mă. Sfertul meu de oră de faimă de anul trecut, 2012. Majoritatea oamenilor probabil au răsfoit printre frazele ce făceau referire la mine, până ce ochii li s-au opri asupra acelor cuvinte pe care ei le considerau esență întregii povești. Apoi urmău să-mi uite numele. Sunt obișnuită, sunt acolo doar pentru că am făcut niște alegeri dubioase — alegeri pe care cred că le-ar fi făcut oricine în situația mea.

2

Când am aflat că voi lucra în birourile lanțului de supermarketuri Appleton's, nu pot pretinde că am fost bucuroasă. La urma urmelor, nu recunoști prea frecvent numele unui șef executiv și nici nu-i prea vezi fotografia în ziar, dar Mina Appleton, fiica Lordului Appleton, președintele companiei, era o prezență obișnuită la petrecerile celebrităților și răsfățata jurnalelor mondene. Avea și ea o rubrică, pe care o citisem cu plăcere. Oferea ponturi pentru cine de familie rapide și simple, stropite din belșug cu numele faimoșilor ei prieteni pe care-i distra la ea acasă.

Nu că m-aș fi așteptat să am vreun contact cu Mina Appleton în persoană. Eram acolo pe un post temporar, parașutată s-o înlocuiesc pe o secretară aflată în vacanță. Era o chestiune de orgoliu — să mă asigur că secretarei absente nu-i duce nimeni lipsă, aşa că am devenit indispensabilă. Nu au mai dorit să mă lase să plec, aşa că n-a mai trecut mult timp până când m-a remarcat Mina.

Îmi amintesc când mi s-a adresat pentru prima oară. Era ora prânzului și, ca de obicei, eram singură în birou, rămasă pe poziții în timp ce secretarele celelalte se

duceau la masă. Mereu îmi aduceam un sendviș de acasă și-l mâncam la birou, ca să pot pleca la cinci fix. Fiica mea, Angelica, avea patru ani și, pe vremea aceea, mă asiguram să ajung acasă pentru baie și ora de culcare.

— Este la masă?

Mina îl căuta pe directorul financiar — pe atunci, domnul Beresford. Ronald Beresford.

— Da, am dat eu din cap, un pic fermecată, poate.

Ea a intrat direct în biroul lui și a închis ușa, iar eu m-am ridicat și mi-am curățat firimiturile de pe fustă. Atunci am văzut-o mai bine, prin fereastra biroului domnului Beresford. Îi scotocea prin sertare — trăgea de toate hârtiutele până când a găsit ceea ce căuta. Când a ieșit, eu stăteam jos, prefăcându-mă că sunt ocupată, și cred că a uitat că mă aflu acolo.

Am auzit-o lângă fotocopiator, mormăind ceva în barbă, și, când am ridicat privirea, am remarcat cum apăsa frustrată pe butoane. Doar când am desfăcut un top de hârtie și am umplut tava, apoi am înlocuit cartușul și am readus mașinăria la viață, s-a întors și s-a uitat la mine.

— Câte copii doriți? am întrebat.

— Două, a zis ea, apoi m-a privit în timp ce am copiat și am capsat documentele.

Instinctul mi-a spus însă că ar prefera să le ia într-un plic maroniu, așa că am găsit unul și am strecut hârtiile înăuntru.

— Nu te-am mai văzut pe aici, nu-i aşa?

— Sunt doar temporar angajată, am zis, deși eu nu mă vedeam aşa.

Eram cea mai serioasă și conștiincioasă secretară din întregul departament.

— Vrei să vă înapoiez actele originale?

M-a privit și a zâmbit și a fost cel mai frumos lucru din lume. Nu sunt mulți oameni care au darul săta, însă Mina îl avea din plin. Când te copleșea cu atenția ei, ceva se lumina în tine. În mod cert, te făcea să te simți, dacă nu special, ca și cum ai fi contat. În acel moment contam în ochii Minei.

— Mina.

Mi-a întins mâna.

— Mina Appleton.

— Christine Butcher, am spus.

I-am simțit mâna mică într-o mea.

— Mă bucur să te cunosc, Christine.

A zâmbit din nou.

— Nu-i nevoie să-i spui domnului Beresford că am fost aici.

Mi-a ținut mâna o clipă în plus, apoi a plecat.

După ce a dispărut, am dus documentele pe care le copiase la loc în birou, iar ochii zâmbitorii ai domnului Beresford m-au privit din fotografie cât timp am făcut ordine și am acoperit urmele Minei. Nu va ști niciodată că ea a fost acolo, aşa că i-am zâmbit și eu, aşa cum stătea în poză, cu brațul peste umerii soției sale, timp în care cele două fiice ale lor se țineau de mâna în fundal. Apoi i-am îndreptat scaunul și m-am întors la prânzul meu.

Două săptămâni mai târziu am primit un telefon de la domnișoara Jenny Haddow, asistenta personală a tatălui Minei, Lordul Appleton.

— Mina caută o secretară nouă și a venit vorba de tine, a zis ea.

Și asta a fost. Probabil Mina pusese întrebări despre mine. Probabil că tot ce aflase era că sunt punctuală, eficientă și, poate, că sunt măritată și am un copil. Ar fi putut să aleagă orice secretară, dar ea pusese ochii pe mine.

3

— Bine ai venit în căminul meu! Intră liberă și pe propria răspundere!

Eram în Notting Hill Gate, nu în Transilvania, acasă la Mina Appleton, nu la Contele Dracula, dar, dacă aș fi știut ceea ce știu acum, nu aș mai fi trecut atât de nonșalantă pragul casei sale.

Când am sunat la ea la ușă în acea după-amiază de sâmbătă, era o zi îngrozitor de rece — în mijlocul iernii —, dar m-am simțit copleșită de căldură cât am așteptat în prag. Era entuziasmul unui viitor la care nu mă așteptasem. O senzație destul de diferită față de transpirațiile pe care le îndur acum — trupul meu plesnește de hormonii care mă fac să mă simt ca și cum aș fi otrăvită lent. Menopauză timpurie, mi s-a spus.

Nu mai fusesem în Notting Hill și descoperirea unei astfel de grandori în inima Londrei a fost o revelație pentru mine. Casa Minei se afla într-un spațiu privilegiat, accesibil doar celor ce aveau cheie — adică proprietarilor și personalului —, un ansamblu de șase case, pictate în culori pastelate, care dădea spre un parc.

Am rămas surprinsă când Mina mi-a deschis ușa — mă așteptam să existe cel puțin un portar.

— Lasă-mă să te ajut.

I-am întins haina și am privit-o cum se ridică pe vârful degetelor pentru a o agăța în cuier. Până atunci nu-mi dădusem seama cât era de scundă. La serviciu purta tocuri, dar aici, la ea acasă, stătea desculță. După ce am intrat, mi-am dat seama că această casă era mai mare decât îmi imaginase și m-am oprit preț de o clipă ca să admir împrejurimile — am inspirat mirosurile nefamiliale și mi-am îndreptat privirea după un sunet ciudat de mașinărie de la etajul de sus.

— E un lift, a explicat ea. Casa asta era pe vremuri hotel. Copiilor le-a plăcut, aşa că am decis să-l păstrăm. Tocmai i-am trimis cu el la etaj. Mergem?

N-am avut niciodată incredere în liftul acela. Era genul de ascensor pe care-l găsești în micile hoteluri franțuzești, cu alamă lustruită și covor roșu — ceva elegant, dar imprevizibil, din moment ce pretinde că duce cinci oameni, dar cu două persoane e deja aglomerat.

— Mulțumesc că ai renunțat la ziua ta de sămbătă, Christine. Știu cât de prețioase sunt weekendurile.

Am urmat-o, trecând printr-o ușă deschisă, într-un salon — am zărit cu coada ochiului perne de catifea, canapele uriașe, un foc aprins în șemineu. Am coborât în bucătăria de la subsol — un loc pe care mai târziu l-a descris drept inima casei sale. Mă așteptam să fie sumbră, dar luminile pe care le pusesese acolo o făceau de-a dreptul încântătoare. La fel de fermecător ca tot ce am văzut într-un teatru, de parcă soarele ar fi pătruns cumva prin cărămidă. Deasupra mesei era atârnată o sferă lăptoasă care m-a dus cu mintea la luna plină. Efectul era hipnotic.

Bucătăria noastră de acasă avea o baghetă de neon. Nu mi-ar fi trecut prin cap să-o luminez cu nimic altceva.

Părea foarte potrivit pentru Mina să mă intervieze acasă la ea, și nu în cadrul oficial de la birou. E felul ei de a face afaceri — îndulcește lucrurile astfel încât tranzacțiile comerciale să pară plăcute și intime.

— Te rog, Christine, ia loc.

M-am așezat pe o băncuță, la masă, cu fața spre întreaga încăpere, și am privit-o cum scoate o tavă din cupitor, cu mâinile protejate cu o cărpă de in. O cascădă de biscuiți aurii au alunecat pe un platou. Dacă închid ochii, încă le simt miroslul. Nu durează mult să-mi amintesc cum m-am simțit atunci, când am ajuns acolo pentru prima oară. Încercarea Minei de a părea modestă, eforturile ei de a mă relaxa. A reușit să facă o Tânără de 25 de ani — aşa timidă și temătoare de faptul că o voi dezamăgi, cu CV-ul meu care-mi reflecta lipsa de experiență — să se simtă ca acasă.

— Cu ce să te servesc, Christine? Ceai, cafea?

Îmi plăcea cum îmi tot spunea pe nume. *Te rog, Christine. Mulțumesc, Christine.*

— Cafea, vă rog.

Prin fereastră vedeam o curte unde razele soarelui pătrundeau prin coroana unui copac atât de mare încât făcea umbră permanentă micului spațiu exterior. Era o magnolie care înflorise târziu. Florile ei miros a lămăie și, dacă pică vreuna, poți să o așezi într-o farfurioară cu apă și aroma durează o săptămână, mult timp după ce petalele își se ofilesc.

Mina mi s-a alăturat la masă și a trecut la afaceri, deși mă vrăjise să cred altceva.

— Căți ani are fiica ta, Christine? Ai o fetiță, nu-i aşa?

— Da, Angelica. Are patru ani.

— Angelica. Ce nume frumos! Neobișnuit.

Stăteam atât de aproape încât îi vedeam pistriuii de pe nas și albastrul palid din ochi. Nu era machiată. Piele frumoasă, dinți albi, perfecti. Părul liber — bucle puternice, naturale care i se ondulau peste umeri. E recunoscută pentru părul ei și chiar și acum mă uimește cât de puțină atenție pare să acorde îngrijirii acestuia. Totul, de-a lungul anilor, pare să aibă nevoie de un strop de ajutor, dar nu și părul ei. Acesta rămâne senzațional.

— Lapte? Zahăr?

— Lapte, vă rog. Fără zahăr. Mulțumesc.

A turnat cafeaua și mi-a adus o ceașcă.

— Scuze, a spus, înăbușindu-și un căscat. Am ieșit de dimineață în Barnet, la un magazin. Încerc un decor nou — alte culori. Vreau să se simtă așa, a zis și și-a ridicat cana de cafea — ceramică din Cornwall, de culoare albastru cu crem.

Am înțeles imediat ce căuta: o senzație de nostalgie confortabilă.

— Vorbesc despre mine pentru că tatăl meu e mai puțin interesat de partea sentimentală a lucrurilor. El ar fi mulțumit ca lucrurile să rămână așa cum sunt, dar firma trebuie să se transforme dacă vrem să fidelizăm clientii.

A împins platoul cu biscuiți spre mine.

— Te rog, servește-te, Christine.

A luat un biscuit și l-a ridicat, dar nu a mâncat nimic cât timp am stat acolo. Eu eram hămesită, pentru că plecasem în grabă, sărind peste micul dejun, așa că am luat și al doilea biscuit.

— Să fiu cinstită, am fost cam dezamăgită, așa că va trebui să regândim designul. Trebuie să știi un lucru despre

mine, Christine, și anume că, numai atunci când văd ceva pe care pot să pun mâna, îmi pot da seama dacă e în regulă sau nu. Si dacă nu e în regulă, îl voi schimba.

Nu mi-a trecut prin cap că se referă și la oameni.

— Nu contează de câte ori trebuie refăcut. Știu că asta scoate din minti pe toată lumea.

A ridicat din umeri. Nu-i pasă și nici acum nu-i pasă dacă scoate din minti pe toată lumea. Era un lucru pe care odinioară îl admiram — capacitatea ei de a ignora, pur și simplu. Eu sunt o persoană care pune totul la suflet și care face eforturi supraomenești ca să nu-i supere pe ceilalți, dar întotdeauna extremele se atrag. În acest sens, eram perechea perfectă.

— Tatăl meu consideră asta un defect. *De ce nu se pot hotărî femeile mai repede?*

A izbucnit în râs, cu drag, așa cum râde o fiică de obiceiurile învechite ale bătrânlului ei tată, iar eu îmi amintesc că, atunci, am presupus că ea și Lordul Appleton au o relație apropiată. Cu siguranță, cât am stat acolo, uitându-mă la ea — la ochii aceia limpezi —, mi s-a părut că nu vrea decât binele afacerii.

— Vreau să pun lucrurile la punct, astă-i tot. Spune-mi câte ceva despre tine, Christine. De cât timp lucrezi la Appleton?

— De șase luni.

— Dumnezeule! Cred că ne cunoști bine. Și unde ai mai lucrat?

I-am întins CV-ul și i-a aruncat o privire, dar nu mai mult de-atât. Poate că lipsa mea de experiență a atras-o. Puteam fi modelată astfel încât să-i satisfac nevoile. Pe atunci nu știam ce poftă însășimântătoare are și nici cât de multe îmi va cere.